

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

31 Aralık 2019

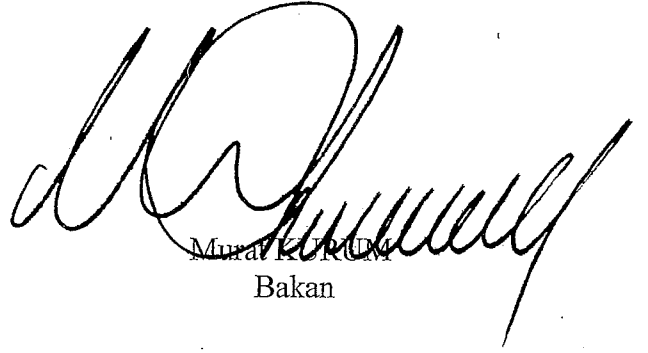
Sayı : 30824082/610- 310386
Konu : Yazılı soru önergeleri

.../.../2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

- Liste (9 Adet- 9 Sayfa)
- Cevap yazısı (82 Adet, 136 Sayfa)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MURAT BAKAN'IN
TBMM 7/9276 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULARI VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Tarım alanları ile ağaçlandırılacak alanları; sanayi ve yapılaşmaya açan İzmir Manisa Çevre Düzeni Planı, bilimsellikten, hukuktan ve planlama ilke ve esaslarından yoksun olması gerekçesiyle Şehir Plancıları Odası İzmir Şubesi tarafından yargıya taşınarak iptali istenmiştir. İzmir-Manisa 1/100.000'lik Çevre Düzeni Planı 2014 yılında yayımlanmış, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından da geçtiğimiz aylarda askıya çıkarılmıştır. Planların amacı yaklaşık 20 bine yakın hektar alanın imara açılarak İzmir'i 2025 yılında takribi 5,5 milyon olması beklenen nüfus ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlemek olsa da, imara açılması planlanan alanların önemli bir kısmı tarım ve ağaçlandırılacak alan statüsünde kalmaktadır. Şehir Plancıları Odası İzmir Şubesi'nin de altın çizdiği üzere, "İzmir Manisa Çevre Düzeni Planı kapsamında İzmir için önerilen nüfus artışının bugün İzmir kent merkezinde yaşanan özellikle trafik sorunu ve yeşil alanların azlığı gibi altyapının karşılaması mümkün değildir. Aynı zamanda kent merkezi çeperi kırsal yerleşim alanlarında önerilen nüfus artışları, sanayi alanlarındaki artış ciddi oranda tarım alanlarının ve doğal alanların yapılaşmaya açılmasına, doğal varlıkların kontrolsüz biçimde tüketilmesine çevre sorunlarının katlanmasına neden olacaktır".

Plan içeriğinde;

- Urla'da 8 yılda nüfus artışının iki katına çıkacağı öngörülmüş ve bu doğrultuda tarımsal alanlar yapılaşmaya açılmıştır.
- Menderes ilçesinin mevcut yerleşim alanının iki katından fazla bir gelişim alanı için verimli tarım arazileri üzerinde yer seçilmiş ve söz konusu planda bu büyüme için bir gerekçe sunulmamış. Yanı sıra, burada yapılacak gelişim çalışmalarının sonucunda İzmir'in su ihtiyacını karşılayan Tahtalı Havzası'nın kirlenmesine neden olacak tehditlerin en üst düzeye çıkacağı aşikardır.
- Uzundere ile Limonteppe arasında otoyolun güneyinde kalan kısım üniversite olarak planlanmış ve fakat, yeni fuar alanına kadar olan ormanlık ve engebeli arazi kentsel gelişme alanı olarak belirlenmiştir.
- Seferihisar ilçesi özellikle Sığacık yönünde genişletilerek, bu alanda mevcut tarım arazileri, fuar alanı olarak belirlenmiştir. Plan şu anki haliyle uygulanırsa Seferihisar ile Sığacık hiç boş yer kalmayacak şekilde birleşecektir.
- Planda, Karaburun nüfusunun da 8 yılda 3 katına çıkacağı öngörülmüştür. Kıyı boyunca Yeniliman'a kadar tarım alanları ve kıyı, Karaburun merkezde de askeri alanın güneybatısına bitişik tarım alanı tamamen kentsel gelişime açılmıştır.
- Kemalpaşa'da geniş orman ve tarım arazilerinin olduğu, zemin açısından yerleşime uygun olmayan iki alan; tercihli turizm ile golf alanı olarak işaretlenmiş, batıda kalan ormanlık, doğal ve ağaçlık alan ise tarım arazisine çevrilmiştir.
- Güzelbahçe-Seferihisar yolu üzerinde sağlıklı solum kentsel gelişim alanları planlanarak özellikle tarım arazilerinin olduğu bu alanlarda yol boyunca yeni yapılacak villalara zemin hazırlanmıştır.
- Ödemiş'te mevcut tarım arazileri planda kentsel gelişim alanı olarak belirlenmiş, verimli araziler imara açılarak bölgenin çukurda kalmasından ötürü zaten var olan hava kirliliğinin artmasının önü açılmıştır.

Bu bağlamda;

1) Plan ile Urla'da yapılaşmaya açılan tarımsal alanlar dışında ilçede yapılaşmaya açılacak alternatif alanlar yok mudur? Bununla ilgili detaylı inceleme ve fizibilite yapılmış mıdır?

- 2) Menderes ilçesinin mevcut yerleşim alanının iki katından fazla bir gelişim alanı için verimli tarım arazileri üzerinde yer seçilmesinin ve bu bölgede öngörülen büyümenin gerekçesi nedir?
- 3) Kemalpaşa'da geniş orman ve tarım arazilerinin olduğu, zemin açısından yerleşime uygun olmayan iki alan neden tercihli turizm ile golf alanı olarak işaretlenmiştir? İlçenin batısında kalan ormanlık, doğal ve ağaçlık alan neden tarım arazisine çevrilmiştir?
- 4) Güzelbahçe-Seferihisar yolu üzerinde yeni yapılacak villalara zemin hazırlamak üzere, tarım arazilerinin olduğu bu alanlarda sağlıklı soltu kentsel gelişim alanları planlanmasının sebebi nedir?
- 5) İzmir'in nadide kıyı beldelerinden biri olan Karaburun ilçesinde neden kıyı boyunca Yeniliman'a kadar tarım alanları ve kıyı, Karaburun merkezde de askeri alanın güneybatısına bitişik tarım alanı tamamen kentsel gelişime açılmıştır?
- 6) Ödemiş'te neden mevcut tarım arazileri planda kentsel gelişim alanı olarak belirlenmiştir?
- 7) İzmir Manisa Çevre Düzeni Planının ormanlık alanlarını ve tarım arazilerini, bazı ilçelerde de kıyıları kentsel gelişime açan, yapılaşmayı öngören mevcut hali doğanın, tarım arazilerinin ve kıyıların zarar görmeyeceği şekilde yeniden revize edilecek midir?

CEVAPLAR:

1- Urla İlçesinde kentsel gelişme alanları belirlenmeden önce havza ve bölge planları için gerekli analitik çalışmalar yapılmış ve mevcut gelişme eğilimleri yürürlükteki imar planları ile birlikte dikkate alınmıştır. 10.10.2018 onay tarihli İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında Urla'ya yönelik İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı ile görüş birliğine varılarak planda kentsel gelişme alanı olan alan, 1/25.000 Ölçekli İzmir Büyükşehir Bütünü Çevre Düzeni Planı dikkate alınarak, tarım arazisi olarak düzenlenmiştir. Yapılan düzenleme sonucunda Urla İlçesi, İçmeler ve Özbek Mahallelerinde yaklaşık 240 hektar kentsel gelişme alanı kaldırılmıştır.

2- İzmir Metropoliten Bölgesinin çok büyük oranda yerleşme limitlerine ulaşması nedeniyle ilde nüfus artışının ihtiyacını karşılayacak yeni yerleşim alanları oldukça sınırlıdır. Bu nedenle metropoliten bölgede yaşanacak nüfus artışının bir kısmının merkeze yakın konumdaki yerleşim birimlerine aktarılmasına yönelik bir strateji geliştirilmiştir. Bu yerleşimlerden birisi de Menderes İlçe Merkezidir. Bu nedenle Menderes İlçesinde kentsel gelişme alanları, mevcut yerleşimin çerperinde yer alan bölgelerde düzenlenmiştir. Bununla birlikte 10.10.2018 tarihli Çevre Düzeni Planı Değişikliği ile Menderes İlçe Merkezinde yaklaşık 260 hektar büyüklüğünde kentsel gelişme alanı kaldırılmıştır.

3-Kemalpaşa İlçesinde daha önceki dönemlerde golf alanı olarak planlanmış olan bölge turizm sektörünün çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi amacıyla tercihli kullanım alanı ve golf alanı olarak planlanmıştır. Bölgede DSİ tarafından yapılan göletler plana işlenmiş, Kurudere Mahallesiinde yer alan turizm alanları daraltılmıştır. Söz konusu golf alanı için İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığınca onaylanan 1/25.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında alansal gösterim bulunmaktadır. Diğer yandan 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında, Kemalpaşa İlçesinin batısında Ulucak Mahallesiinde yaklaşık 126 hektar, Kemalpaşa İlçesi Merkezinin güneyinde yaklaşık 135 hektarlık kentsel gelişme alanı kaldırılmış ve bu alanlar lde edilen veriler doğrultusunda tarım arazisi ve orman alanı olarak düzenlenmiştir.

4-Güzelbahçe-Seferihisar Yolu üzerinde düzenlenen kentsel gelişme alanları, İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planının onayından önce 2012 yılında İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığınca onaylanan 1/25.000 Ölçekli İzmir Büyükşehir Bütünü Çevre Düzeni Planı doğrultusunda üst ölçekli plana aktarılmıştır. Kaldı ki İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında kentsel gelişme alanlarında yapılaşma koşulu ve yapı niteliği belirlenmemektedir. Kentsel gelişme alanlarının içerisinde yer alabilen konut, eğitim, turizm, sağlık tesisi, yeşil alan vb. kullanımlara ilişkin fonksiyonel ayrımlar Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde hazırlanan imar planlarında yerel idareler tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla söz konusu bölgede özel olarak villa yapılması amacıyla getirilmiş plan kararı bulunmamaktadır.

5- Karaburun İlçesi, Yeni Liman bölgesinde 10.10.2018 tarihinde yapılan düzenleme ile mevcut yerleşim alanı kentsel gelişme alanı olarak değil, mevcut yapıli durum dikkate alınarak kentsel yerleşik alan olarak düzenlenmiştir. Ayrıca Karaburun İlçe Merkezinde mevcut yerleşim alanlarının tam ortasında kalan bölge, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığının talebi üzerine kentsel gelişme alanı olarak düzenlenmiştir.

6- Ödemiş İlçesinde 10.10.2018 onay tarihli çevre düzeni planı değişikliği ile kentsel gelişme alanları, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığınca onaylanan 1/25.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı ve 1/5.000 ölçekli nazım imar planı dikkate alınarak yaklaşık 875 hektar daraltılmıştır. Çevre düzeni planı ile Ödemiş İlçe Merkezinde 1/5.000 ölçekli nazım imar planı dışında yeni kentsel gelişme alanı düzenlenmemiştir.

7- 10.10.2018 tarihli İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği ile plan açıklama raporu kapsamlı biçimde yeniden düzenlenmiştir. Rapor içerisinde mülga belde belediyelerine yapılan tüm atıflar ve bu yerleşim yerlerine yapılan nüfus ve yerleşme alanı atamaları, bağlı buldukları ilçeler için belirlenen kabul nüfusu ve gelişme alanı ihtiyaçları kapsamında değerlendirilmiştir. Dolayısıyla plan açıklama raporunda verilen gelişme alanlarına ilçelere bağlı bulunan ve kentsel nitelik gösteren mahalleler de dahildir.

Ayrıca, çevre düzeni planında gösterilen kentsel gelişme alanlarının çok büyük bir kısmı çevre düzeni planının onayından önce Belediyelerce onaylanmış imar planları bulunan alanları kapsamaktadır. Bununla birlikte planda öngörülen yerleşme alanları bu alanların mutlak surette yapılaşmaya açılacağı anlamına gelmemektedir. Çevre düzeni planının 7.2 Genel Hükümünde kentsel yerleşme alanlarının kesin sınırlarının alt ölçekli planlarda ilgili yerel idarelerce doğal, yapay ve yasal eşikler dikkate alınarak belirleneceği ifade edilmektedir. Kaldı ki çevre düzeni planında yer alan kentsel gelişme alanları, yalnızca konut alanı olarak değerlendirilmemelidir. Çevre düzeni planında kentsel yerleşik alan veya kentsel gelişme alanı olarak belirlenen alanlarda, ilgili Belediyelerce konut alanları ile birlikte bu alanlara hizmet edecek sosyal donatı ve teknik altyapı alanlarının da mevzuatta yer alan asgari koşullar sağlanacak biçimde planlanması gerekmektedir.